

Maria Tholin, Administrativ samordnare
Tfn: 0345-18116
E-post: Maria.Tholin@hylte.se

2013-03-22

Barn och Ungdomsnämnden
2012 BUN0221

Ärendebeskrivning - Motion om införandet av vårdnadsbidrag i Hylte kommun

2008 fattade riksdagen beslut om lagen om kommunalt vårdnadsbidrag (2008:307). Underlaget för beslutet är presenterat i propositionen *Vårdnadsbidrag- familjepolitisk reform*. Den föreslagna lagen om kommunalt vårdnadsbidrag ger i första ledet en rätt åt landets kommuner att inom vissa ramar utge ett vårdnadsbidrag.

Regeringen gav i december 2009 Statistiska centrala byrån i uppdrag att följa upp reformen. Under 2011 gavs ett nytt uppdrag från regeringen att för 2011 redovisa statistik - vilket resulterade i rapporten – Nyttjande av kommunalt vårdnadsbidrag, färdigställd i mars 2012. I rapporten redovisas att vårdnadsbidraget införts i 38 % (113) av landets totala 290 kommuner. Totalt 5 kommuner har valt att avveckla det kommunala vårdnadsbidraget.¹

Rapporten visar att bland de kommuner som valt att införa vårdnadsbidraget har 4,7 % barn mellan 1-3 år någon period vårdats hemma med vårdnadsbidrag.

Andel barn 1-3 år vars föräldrar som någon gång 2011 utnyttjat vårdnadsbidraget i de kommunerna inom Region Halland som valt att införa vårdnadsbidraget, dvs Kungsbacka, Varberg, Falkenberg och Halmstad ligger i snitt på 6,0%. Laholms kommun har inte infört det kommunala vårdnadsbidraget.

Rapporten visar att 91,9% av sökanden med kommunalt vårdnadsbidrag under 2011 är kvinnor. Andelen sökanden med svensk bakgrund ligger på 62%. Sökande med kommunalt vårdnadsbidrag under 2011 med gymnasial utbildning (43%). Andel sökande med eftergymnasial utbildning (40%).

Rapporten påvisar även att det genomsnittliga antalet beviljade/uttagna månader bland kommuner med vårdnadsbidrag ligger på 10 månader. Vårdnadsbidraget ges också i 94,6 % av fallen med de maximala 3000 kronor/månad per barn.

¹ Gotlands kommun 101231, Motala kommun 110301, Robertsfors kommun 110101, Södertäljes kommun 110301, Vilhelminas kommun 101221

Södertäljes kommuns utredning 2011-01-04 dnr KS 10/309) som ligger till grund för avvecklingsbeslutet av vårdnadsbidraget visar att det var för få sökanden som valt vårdnadsbidrag framför annan barnomsorg den optimala tiden på 23 månader, dvs för barn som fyllt 1 år men inte 3 år. Utredningen visar även att vårdnadsbidraget vid tiden för utredningen påvisade ett underskott.

Falkenbergs kommun

Inom Falkenbergs kommun handläggs vårdnadsbidraget inom socialförvaltningen och enligt uppgift omfattas ett 60 tal barn av vårdnadsbidraget. Vårdnadsbidraget har tagits upp som förslag till effektivisering med 1 800 000 kr och kommer beredas i kommunstyrelsen i april månad.

Antagande om intresset av utnyttjande av vårdnadsbidrag i Hylte kommun

Statistik extens 2013-03

	Antal	placerade	oplacerade
Födda 2012	124	35	89
Födda 2011	103	88	15
Total	227	123	104
Födda 2010			11 ¹

1 Huvuddelen av dessa 11 barn är redan fyllda 3 år och omfattas därför inte av rätt till vårdnadsbidraget.

Hur många föräldrar som skulle vara intresserade att utnyttja ett kommunalt vårdnadsbidrag är svårt att bedöma, förutsättningarna för beviljandet är flera. Bidraget inte får lämnas till vårdnadshavaren som uppbär andra typer ersättningar/ stöd, som tex sjukersättning, föräldrapenning, aktivitetsersättning etc.

Andelen föräldrar som skolat in sitt barn i förskolan som väljer att säga upp sin barnomsorgsplats för att senare skola in barnet på nytt före barnet fyller tre år, förväntas vara liten. Det ligger närmare till hands att de föräldrar till barn mellan 1-3 år som inte har barnomsorgsplats idag (ovan oplacerade) väljer att avvakta inskolningen en tid och utnyttjar ett eventuellt vårdnadsbidrag.

Med utgångspunkt från det genomsnittliga utnyttjandet av vårdnadsbidrag inom region Halland, dvs 6% skulle ca 13 barn i Hylte kommun i nuläget kunna bli föremål för ett vårdnadsbidrag, förutsatt att föräldrarna aktivt skulle välja det och vara berättigade till det.

Det är viktigt att framhålla att antalet vårdnadsbidrag som skulle kunna bli aktuellt bara är just antaganden.

Kostnader vid införande av vårdnadsbidrag

Årskostnad för vårdnadsbidrag för ett barn med placering i förskola 20 timmar/vecka inkl utebliven intäkt/barnomsorgstaxa: 51. 120 kronor.

Årskostnad för 13 barn: 665 000 kronor

- Bidragsutbetalning. (36 000 kronor/år
- Intäktsbortfall av barnomsorgstaxa (15 000 kr/år)
- Kostnader för administration (ej beräknad)

Kostnaden eller det interkommunala priset för plats i förskolan för 2013 är fastställd årligen av barn och ungdomsnämnden och är för innevarande år beräknad till 84 114 kronor exkl moms.

Administration

Handläggning av vårdnadsbidraget kan komma innebära behov av inköp av en ytterligare modul till det befintliga handläggningssystemet Extens, då vårdnadsbidraget inte kan handläggas inom ramen för det befintliga. Inköp av modul innebär en engångskostnad samt en årlig underhållsavgift. Alternativet är att administrera vårdnadsbidraget manuellt.

Handläggningen av vårdnadsbidraget innebär en i jämförelse med annan barnomsorghandläggning något utökad kontroll, då kommunen behöver samverka och inhämta information i huvudsak från Försäkringskassan men även A-kassa, för att kunna fatta beslut om rätten till vårdnadsbidraget. Ett fåtal vårdnadsbidragsärende ger dock större möjligheter till manuell handläggning.

Minskade kostnader för införandet av vårdnadsbidrag

Ett införande av vårdnadsbidrag kan även resultera i minskade kostnader då färre barn i förskolan genererar minskade kostnader. Enligt prop 2007/08:91 Vårdnadsbidrag-familjepolitisk reform beräknas kommunerna kunna räkna hem *en summa motsvarande hälften av en genomsnittlig nettokostnad för kommunen per inskrivet barn* för varje helårsvårdnadsbidrag, men regeringen framhåller att kommunernas kostnadsminskning är svår att uppskatta. I departementspromemorian 2007:52 *Vårdnadsbidrag – Familjepolitisk reform* påpekas att kostnaden för en plats i förskoleverksamhet inte är proportionell med den tid barnet vistas där. Vissa typer av kostnader som t.ex. för lokaler och löner är åtminstone på kort sikt oberoende av barnens vistelsetider.

Slår man ut det prognostiserade antalet barn, dvs 13 st på kommunens samtliga förskolor innebär det i storleksordningen ca 1-2 barn/förskola. Sedan 2013 fördelas förskolans medel via nyckeltal, vilket innebär att minskar antalet barn i förskolan motsvarar det en lika stor minskning av tilldelade medel i budget.

Mikael Falk
barn- och ungdomschef